

Καθηγητής Κέβιν Φέδερστον

«Να μάθουν οι Βρετανοί ότι η Ελλάδα δεν είναι Μπανανία»

Στο London School of Economics (LSE) Έλληνες, και ξένοι, πανεπιστημιακοί δάσκαλοι έχουν πλέξει μια μικρή φωλιά, το Ελληνικό Παρατηρητήριο (Hellenic Observatory). Διευθυντής του είναι ο καθηγητής Σύγχρονων Ελληνικών σπουδών Κέβιν Φέδερστον, ο οποίος δουλεύει ακατάπαυστα για την προώθηση της μελέτης της Ελλάδας στο εξωτερικό

ΜΑΙΡΗ ΣΙΑΝΗ-
DAVIES

Στις 17 Νοεμβρίου 2003, 30 χρόνια μετά τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, στο National Film Theatre του Λονδίνου προβλήθηκε η ταινία «Z» και μετά έγινε συζήτηση με τον σκηνοθέτη της Κώστα Γαβρά. Χορηγός της εκδήλωσης ήταν το LSE. Η ιδέα ήταν φανταστική, αλήθεια ποιος την είχε, ρωτώ τον Κέβιν Φέδερστον (Kevin Featherstone). «Ήταν δική μου. Ένα

Η μελέτη της σύγχρονης Ελλάδας στο πεδίο των κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών επιστημών, είναι ο στόχος του Κέβιν Φέδερστον, καθηγητή εδώ και 18 μήνες στην έδρα «Ελευθέριος Βενιζέλος» του LSE. Μόνο που προτιμά αυτό να γίνει από ξένους κι όχι από Έλληνες φοιτητές

τέτοιο οριακό γεγονός είχε τεράστια σημασία για μένα. Ήθελα λοιπόν να συνδέσω τον θάνατο του Λαμπράκη με την περίοδο των συνταγματαρχών στην Ελλάδα. Και η επέτειος της 17 Νοέμβρη μου έδωσε την ευκαιρία», απαντά ο 48χρονος καθηγητής, σταυρώνοντας τις παλάμες του πίσω από τον αυχένα του, σχεδόν αγγίζοντας με την καρέκλα του τον τοίχο με το πορτρέτο του Ελευθέριου Βενιζέλου που κοσμεί το γραφείο του. Εδώ και 18 μήνες τώρα ο Φέδερστον είναι καθηγητής Σύγχρονων Ελληνικών Σπουδών και κάτοχος της έδρας «Ελευθέριος Βενιζέλος» στο LSE. Έχει βαλθεί λοιπόν να προωθήσει τη μελέτη της Ελλάδας και της Κύπρου στο εξωτερικό. Από μια διαφορετική σκοπιά. «Πανεπιστημιακά τμήματα αρχαίας ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, αρχαίας ελληνικής ιστορίας, βυζαντινών σπουδών, υπάρχουν πολλά στο εξωτερικό. Αλλά το χάσμα μεταξύ των σπουδών ενός ένδοξου ελληνικού παρελθόντος με τη σημερινή ελληνική πραγματικότητα είναι τεράστιο. Αυτό που προσπαθούμε να πετύχουμε εμείς στο Ελληνικό Παρατηρητήριο είναι η μελέτη της σύγχρονης Ελλάδας μέσα από τις κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές επιστήμες. Με άλλα λόγια να επηρεάσουμε θετικά και να ενημερώσουμε την κοινή γνώμη στο εξωτερικό πάνω σε θέματα που έχουν σχέση με τη σύγχρονη ελληνική κουλτούρα. Έτσι ώστε να μπορούν να κατανοήσουν οι ξένοι, για παράδειγμα, γιατί η ελληνική κυβέρνηση ακολουθεί μια άλφα πολιτική σ' ένα θέμα».

«Ο αγώνας μας», συνεχίζει, «είναι να εξουδετερώσουμε λανθασμένες αντιλήψεις και προκαταλήψεις που πηγάζουν από αντιδράσεις σε ιστορίες που προέρχονται από την Ελλάδα είτε έχουν να κάνουν με τη σύλληψη Βρετανών που ξεγυμνώνονται στο Φαληράκι είτε με Βρετανούς plane spotters στην Καλαμάτα. Έτσι ώστε η κοινή γνώμη στη Βρετανία να μην έχει την εντύπωση πως η Ελλάδα είναι μια "νοτιοευρωπαϊκή-banana-republic" με δικαστικό σύστημα τύπου Μίκι Μάους... Υπάρχει πρόβλημα αντίληψης».

Από την αρχή της καριέρας του, ο Κέβιν Φέδερστον ασχολήθηκε με θέματα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε σχέση με τα κράτη της Νότιας Ευρώπης. Και ιδιαίτερα της Ελλάδας. Το ενδιαφέρον του ξύπνησε με τις εκλογές τού 1981 και το ΠΑΣΟΚ. Με την πολιτική αλλαγή. Και η ειδίκευσή του εστιάζεται στην ανάλυση και αξιολόγηση κοινωνικής πολιτικής, ενός τομέα, απ' ό,τι παρατήρησε ο Φέδερστον, πολύ περιορισμένου στα ελληνικά Πανεπιστήμια. Μου δίνει ένα παράδειγμα. Τις επανειλημμένες προσπάθειες αλληπάλληλων κυβερνήσεων να επιλύσουν το πρόβλημα των συντάξεων. «Ο εκάστοτε υπουργός βρίσκεται στην καθόλου αξιοζήλευτη θέση να ψάξει να βρει μια μαγική φόρμουλα, λαμβάνοντας υπόψη τα βαθιά εδραιωμένα συμφέροντα διαφόρων ομάδων. Είναι το μόνο άτομο πάνω στο οποίο πέφτει όλο το πολιτικό βάρος. Αυτό που λείπει στην Ελλάδα είναι μια "κοινότητα" ειδικών σε θέματα κοινωνικής πολιτικής ανεξάρτητη κομμάτων - πράγμα που υπάρχει σ' άλλες ευρωπαϊκές χώρες».

Ο Φέδερστον ελπίζει ότι Έλληνες πανεπιστημιακοί που έχουν σπουδάσει στο εξωτερικό - στο Ελληνικό Παρατηρητήριο στο LSE, για παράδειγμα - θα μπορέσουν να προκαλέσουν πιο κατατοπιστικές δημόσιες συζητήσεις σε κοινωνικά θέματα της Ελλάδας. Και μέσα απ' αυτές θα τονίσουν τη σπουδαιότητα ειδικών που θα είναι αππαραγμένοι από κομματικά συμφέροντα.

«Κινδυνεύουν οι εθνικές πανεπιστημιακές έδρες»

Πόσο ανεξάρτητος αισθάνεται ο Κέβιν Φέδερστον στην έδρα «Ελευθέριος Βενιζέλος»; Προπάντων όταν το ελληνικό κράτος, διάφορες ελληνικές τράπεζες όπως η Εθνική, και άλλες ιδιωτικές ελληνικές εταιρείες είναι ανάμεσα στους σπόνσορες; Και του υπενθυμίζω την περίπτωση του Arnold Toynbee στην έδρα «Κοραής» στο King's College του Λονδίνου. Όταν ο διακεκριμένος Βρετανός ιστορικός δέχθηκε τη θέση,

δημιουργήθηκε ένα αίσθημα ευεξίας στους Έλληνες. Όταν όμως ο Τογνβее άρχισε να γράφει για «τις ωμότητες που διέπραξαν οι Έλληνες κατά των μουσουλμάνων στη Μικρά Ασία» η έδρα παρ' ολίγον να καταρρεύσει.

«Από την αρχή διαπίστωσα ότι υπήρχαν πολλοί "πατέρες" αυτής της έδρας. Και πολλές "φωνές" που θα αξιολογήσουν την απόδοσή μου, οι συνάδελφοί μου, η ελληνική κοινότητα στο Λονδίνο, οι Έλληνες πανεπιστημιακοί συνάδελφοί μου στην Ελλάδα... και άλλες. Και η γνώμη τους μετρά. Γιατί αυτή η αξιολόγηση για μένα σημαίνει ίματζ και κύρος. Όχι παρέμβαση. Εξάλλου το LSE είναι ένα ίδρυμα ισχυρό και ικανό να απωθήσει κάθε είδους παρέμβαση».

Οι πόροι του Παρατηρητηρίου είναι αρκετοί. Πέρυσι συγκέντρωσε ένα εκατομμύριο αγγλικές λίρες, με τις οποίες σκοπεύει να χρηματοδοτήσει νέες πανεπιστημιακές θέσεις εντός του 2004. Γιατί όμως τα χρήματα πρέπει να αντληθούν από εξωτερικές πηγές; «Τώρα σ' όλα τα βρετανικά Πανεπιστήμια έχουμε πρόβλημα πόρων όσον αφορά στις ευρωπαϊκές σπουδές. Η ελληνική δεν είναι η μόνη "εθνική" έδρα στο LSE. Υπάρχει ακόμα μία, των ισπανικών σπουδών. Ο αριθμός, όμως, των πανεπιστημιακών στη Βρετανία για παράδειγμα που διδάσκουν πολιτικές επιστήμες της Γαλλίας ή της Γερμανίας έχει ελαττωθεί κατά πολύ. Ακόμα και στο LSE. Έτσι πολλές χώρες διατρέχουν τον κίνδυνο η Ιστορία τους, η κουλτούρα τους και η πολιτική τους να μην αναγνωρίζονται στα ξένα Πανεπιστήμια, εκτός αν γίνει κάποια δημόσια επένδυση όπως με την έδρα "Ελευθέριος Βενιζέλος"».

«ΟΧΙ ΣΤΗ ΓΚΕΤΟΠΟΙΗΣΗ»

Ο κύριος φόβος του Κέβιν Φέδερστον, είναι να μην γίνει το Παρατηρητήριο ελληνικό γκέτο, «ethnic cul-de-sack». Θέλει να προσελκύσει και ξένους φοιτητές να μελετήσουν την Ελλάδα.

Προς το παρόν δεν έχει επιτευχθεί κάτι τέτοιο. Και από τους καθηγητές που διδάσκουν και κάνουν έρευνα στο Παρατηρητήριο, ο Φέρδεστον είναι ο μόνος μη Έλληνας. Το Παρατηρητήριο ανήκει στο The European Institute και ο Φέδερστον πιστεύει ότι η μελέτη της Ελλάδας θα πρέπει να ενσωματωθεί σε ένα ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο μελέτης. «Πρόσφατα», μου λέει, «είχαμε ένα διεθνές συνέδριο με θέμα τις συντάξεις στην Ευρώπη. Συζητήθηκε και η περίπτωση της Ελλάδας. Από μια μη ελληνική βάση θα δείξουμε στον κόσμο τη σπουδαιότητα της Ελλάδας στον ευρύτερο διεθνή διάλογο. Του χρόνου θα οργανώσουμε ένα διεθνές συνέδριο για τα think tanks στις ευρωπαϊκές χώρες. Ανάμεσά τους και η Ελλάδα. Σκοπός μας είναι να χτίσουμε γέφυρες με τους Έλληνες συναδέλφους μας στην Ελλάδα και στη Βρετανία και το εξωτερικό. Επιδιώκουμε να δώσουμε διεθνές κύρος στους Έλληνες πανεπιστημιακούς».

info

Βιβλία του:

The Politics of Europeanization (with Caudio Radaelli), 2003

Europeanization and the Southern Periphery (with George Kazamias), 2001

Political Change in Greece: Before and after the Colonels (with Dimitrios Katsoulas), 1987

ΤΑ ΝΕΑ , 24-01-2004 , Σελ.: P31

Κωδικός άρθρου: A17848P311

ID:400075